

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката

№ 9105-69
08.03. 2024 г.

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА РЕГИОНАЛНИТЕ
УПРАВЛЕНИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Относно: *разпределение на средствата по формула от второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката по показатели от ЕБК за 2024 г. и указания за текущо изпълнение на утвърдените делегирани бюджети.*

УВАЖАЕМИ/УВАЖАЕМА ГОСПОДИН/ГОСПОЖО НАЧАЛНИК,

Уведомяваме Ви, че със заповед на министъра на образованието и науката са утвърдени формулите за разпределение на средствата от държавния бюджет за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците между второстепенните разпоредители с бюджет (ВРБ) към министъра на образованието и науката, както и Правилата за промени в разпределението на средствата при изменение на параметрите на основния компонент на формулата за 2024 г.

В изпълнение на чл. 290, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование информацията за разпределението на средствата по училища, центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП), регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), Националния дворец на децата (НДД) и Държавния логопедичен център – София (ДЛЦ), както и разпределението по компоненти на формулите, са публикувани на електронната страница на Министерството на образованието и науката.

Във връзка с утвърждаването на бюджетите за 2024 г. на ВРБ към министъра на образованието и науката, прилагащи делегиран бюджет, моля да информирате разпоредителите от Вашия регион, че в срок до **12.03.2024 г. (вторник)** е необходимо да попълнят в информационната система за администриране на финансовите процеси в системата на

предучилищното и училищното образование (ИСАФПСПУО) разпределението на формираните средства по формула, допълващи стандарти и нормативи, защитени училища за учебната 2023/2024 година и дофинансиране за маломерни паралелки. Моля посоченият за попълването на информацията срок да бъде стриктно спазен от ВРБ, за което регионалните управления на образованието да осъществят контрол.

В меню „Бюджет“, подменю „Бюджет на ВРБ на МОН“ на ИСАФПСПУО, всеки второстепенен разпоредител с бюджет ще получи информация за броя на учениците, определените му средства по формула за 2024 г., допълващите стандарти, нормативите и дофинансирането за маломерни паралелки и защитени училища. В срока, посочен по-горе, разпоредителят трябва да въведе в ИСАФПСПУО разпределение на средствата по съответните разходни параграфи, както и да попълни приходната част на бюджета. Директорът на училището/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ следва да утвърди разпределението на средствата.

При изготвянето на разпределението на средствата директорите на училищата/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ следва да се съобразят с разпоредбите на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., ПМС № 13/29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г., ПМС № 328/21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование, Наредбата за приобщаващото образование и Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда.

I. Разпределение на разходите по бюджета на училището, на ЦСОП, на РЦПППО, на НДД и на ДЛЦ по параграфи от ЕБК за 2024 г. и публикуване на информация в информационната система за администриране на финансовите процеси в системата на предучилищното и училищното образование. Извършване на промени по делегираните бюджети.

1. Приходната част на бюджета се формира въз основа на разчетените неданъчни приходи по § 24-00 „Приходи и доходи от собственост“, § 36-00 „Други неданъчни приходи“ и § 37-00 „Внесен ДДС и други данъци върху продажбите“.

Разчетите за собствените приходи за 2024 г. се изготвят от всеки разпоредител с бюджет и следва да бъдат съобразени с реализираните неданъчни приходи през 2023 г., както и със сключените към момента договори за реализиране на стоки, продукция и услуги, договорите за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество и реализираните и отчетени неданъчни приходи към 31.12.2023 г.

При изпълнение на разчетените в бюджета на ВРБ за 2024 г. **неданъчни приходи** в информационната система за администриране на финансовите процеси в системата на предучилищното и училищното образование се попълва подмодул „Добавяне на предложение за увеличение на разходите за сметка на изпълнение на данъчни приходи – чл. 112, ал. 2 от ЗПФ“. В подмодула се посочват размерът на увеличените приходи спрямо разчетените в бюджета, увеличението в разходните параграфи.

При получаване на **приходи от помощи и дарения** се попълва подмодул „Добавяне на предложение за увеличение на разходите за сметка на получени приходи от помощи и дарения от страната и чужбина – чл. 110, ал. 1 от ЗПФ“. Предложението за промяна се подава за всяко тримесечие за получения през периода приход, като сумата с натрупване трябва да отговаря на посочената в § 45 и в § 46 от отчета за касовото изпълнение на бюджета. В системата се качват и сканирани документи за полученото дарение – договор за дарение и платежен документ за получената сума.

Качените в системата предложения трябва да бъдат със статус „Утвърден“ от директора на училището.

2. Разходната част на бюджета се формира на база общия размер на средствата, определени по формула, дофинансирането за маломерни паралелки, допълващите стандарти и нормативи: за ученици в самостоятелна форма на обучение; за подобряване на материално-техническата база на училищата за учениците в дневна форма на обучение; за създаване на условия за приобщаващо образование; за комбинирана форма на обучение; за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I - IV клас; за дете/ученик на ресурсно подпомагане; за ученик в първи и втори гимназиален етап; за ученик, записан в неспециализирано училище, обучаващ се в ЦСОП; за занимания по интереси; за поддръжка на автобуси, за стипендии и за защитени училища. В разходната част се разчитат и разходи за сметка на предвидените собствени приходи на ВРБ.

3. Капиталовите разходи по бюджетите на училищата/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ се разпределят и утвърждават по ред и условия, посочени в заповед на министъра на образованието и науката за определяне на годишната сума за ремонти и доставка на дълготрайни активи за училищата, специализираните обслужващи звена и центровете за подкрепа за личностно развитие в системата на предучилищното и училищното образование в съответния регион.

За капиталовите разходи за сметка на собствени приходи, на преходни остатъци и на средствата по формула директорите на ВРБ подават заявка до дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“ чрез регионалните управления на образованието, придружена с

декларация от директора, че са осигурени другите разходи по делегирания бюджет за 2024 г. и са спазени разпоредбите на чл. 41(а), ал. 1 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Задължително се прилага и заповед за вътрешнокомпенсирана промяна по бюджета за 2024 г.

След одобряване на заявката от МОН, т.е. разходът е включен в списък за извършване на плащания на дирекция ДСОП и потвърждаване на разхода от ЗОУФООС на МОН, заповедта за извършване на промяна по бюджета на ВРБ **задължително** се подава в електронен вид в меню „Корекции на бюджета“, подменю „Вътрешнокомпенсирана корекция на капиталовите разходи“ в ИСАФПСПУО. **Увеличението на разходите по § 51, § 52 и § 53 трябва да отговаря на потвърдения капиталов разход от МОН.**

Директорът извършва вътрешнокомпенсирани промени на текущите разходи по утвърдения бюджет за 2024 г., които също подава в електронен вид в меню „Корекции на бюджета“, подменю „Вътрешнокомпенсирана корекция на текущите разходи“, ИСАФПСПУО.

При въвеждане на промяната **задължително** се прикачва в системата файл със сканираната заповед на директора за извършване на промяната. Извършената корекция на бюджета в системата трябва да бъде в статус „Утвърден“ от директора на училището.

4. При изготвяне на разпределянето на бюджета следва да се попълнят и полетата: „Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г.“ и „Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2024 г.“. При попълването им следва да се вземе предвид, че:

- „поети ангажименти за разходи" са клаузи на договори, разпоредби на нормативни и административни актове, съдебни и арбитражни решения, които обвързват бюджетните организации с бъдещи плащания за разходи и/или нови задължения за разходи с определима стойност, **с изключение на: разходите за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, както и разходите за данъци и други публични държавни и общински вземания;**

- „нови задължения за разходи" са паричните задължения за разходи, които възникват през текущата година, независимо от това дали са платени, **с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии и приравнени на тях плащания, за данъци и други публични държавни и общински вземания.** Не са „нови задължения за разходи“ провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията от предходни години, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи.

Обръщам Ви внимание, че е необходимо да се следят и изпълняват текущите указания в ИСАФПСПУО, където се дават срокове и насоки за попълване на формите.

5. Средствата за стипендии се разходват от училищата и ЦСОП по реда и условията на ПМС № 328/21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование. **При разпределението на средствата по бюджета на училищата директорите не могат да променят определения от МОН размер на разходите за стипендии.**

В разходите за стипендии на възпитателните училища интернати и социално-педагогическите интернати са включени и средствата за лични нужди на учениците по чл. 15 от ПМС № 328/21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.

За Дейност 326 „Професионални гимназии и паралелки за професионална подготовка” средствата за стипендии са разпределени, както следва: 95 на сто пропорционално на броя на учениците към 1 януари на текущата година и размера на средствата за стипендии за един ученик, определени с РМС № 847/28.11.2023 г. за изменение и допълнение на РМС № 346/2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности и натурални и стойностни показатели през 2024 г., и 5 на сто на базата на постигнати образователни резултати, определени въз основа на образователните резултати на държавните зрелостни изпити по български език и литература в периода от учебната 2020/2021 до 2022/2023 година включително, и съотношението на учениците, получаващи стипендии за постигнати образователни резултати през 2023 г., спрямо общия брой ученици, получаващи стипендии.

За професионалните гимназии, обучаващи ученици в дуална система на обучение в класовете от първи гимназиален етап и в паралелки по осъществен държавен план-прием по професии от Списъка със защитените от държавата специалности от професии и Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, в средствата за стипендии за 2024 г. са включени допълнително по 262 лв. за ученик над нормативите за стипендии за ученик след завършено основно образование.

6. В меню „Персонал“ в ИСАФПСПУО до 30 април 2024 г. задължително се попълва информацията в отделните полета за актуалните размери на видовете плащания за всеки един служител. Новото щатно разписание ще бъде изтеглено от НЕИСПУО към дата 25.03.2024 г. и данните следва да се актуализират към тази дата.

7. Обръщаме внимание, че в разпределението на бюджета не трябва да се включват средствата за: транспортни разходи на учителите; за подпомагане на физическото възпитание и спорта по ПМС № 239/22.07.2021 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учаци в институции в системата на предучилищното и

училищното образование и във висшите училища; за познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, както и всички други целеви средства, които не са включени в разпределението по формула и в допълващите стандарти и нормативи, определени с РМС № 847/28.11.2023 г.

8. При определяне на разходите за персонал по § 01 „Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения“ и по § 05 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“ следва да се има предвид, че в определените средства по формулата за 2024 г. са включени и средствата за допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда на педагогическия и непедагогическия персонал (диференцирано заплащане) с изключение на директора. Средствата за диференцирано заплащане на учителите се разчитат в размер между 4,2% и 5,0% **от годишния размер на средствата за работни заплати на педагогическите специалисти**, а средствата за диференцираното заплащане на непедагогическия персонал се планират в размер - не по-малко от 2,5% и не повече от 3,5% **от годишния размер на средствата за работни заплати на непедагогическия персонал**.

9. В бюджетите на училищата са включени средства за самостоятелна форма на обучение, формирани въз основа на броя на учениците към 01.01.2024 г. и размера на стандарта. Те ще бъдат предоставени на училищата през месец октомври 2024 г. само за броя на учениците, явили се на изпитите за определяне на годишните оценки по учебните предмети от училищния учебен план и въз основа на заявка от директора, подадена в електронен вид в информационната система за администриране финансовите процеси в системата на предучилищното и училищното образование.

10. При утвърждаване на бюджетите на училищата/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ от министъра на образованието и науката в ИСАФПСПУО бюджетите стават в статус „Проверен“ и към тях се публикува писмо, което ВРБ могат да изтеглят.

11. При получаване или предоставяне на трансфери от училищата/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ **в зависимост от разпоредителя, получил/предоставил трансфера** в ИСАФПСПУО, се попълва:

а) подменю „Добавяне на предложение за промяна на разходите за сметка на получени/предоставени трансфери м/у бюджети на разпоредители от/за министерства“ – чл. 110, ал. 4 от ЗПФ“ – за получените трансфери по програми за временна заетост (§ 61-05) и/или получените/предоставени трансфери (§ 61-01 и § 61-02) от/за други министерства и ведомства и от/за училища, финансирани чрез бюджета на Министерството на културата и Министерството на младежта и спорта;

б) подменю „Добавяне на предложение за промяна на разходите за сметка на получени/предоставени трансфери м/у бюджети на разпоредители от/за общини – чл. 112, ал. 3 от ЗПФ“ – за получените/предоставени трансфери (§ 61-01 и § 61-02) от общини и институции, финансирани чрез бюджетите на общините.

В предложението се попълват съответните разходни и трансферни параграфи и се прикачват сканирани документи за извършения трансфер – писмо от разпоредителя с бюджет, получил/предоставил трансфера.

Публикуваното в системата предложение за промяна на разходите се утвърждава от директора на образователната институция.

II. Предоставяне на лимити за 2024 г.

1. Лимитът за разход на училищата и обслужващите звена се предоставя в размер на 1/12 част от утвърдената субсидия по бюджетите на ВРБ с приспадат трансфер за поети данъци върху доходите на физическите лица и за поети осигурителни вноски на база разчетените по бюджета на ВРБ средства за персонал (работни заплати, други възнаграждения и плащания на персонала и осигурителни вноски).

2. Трансферите по т. 1 за поети данъци върху доходите на физическите лица и за поети осигурителни вноски се изравняват на базата на отчета за касово изпълнение на бюджета на всяко тримесечие и през м. декември.

3. След утвърждаване на бюджетите за 2024 г. се изравнява дължимата субсидия по бюджет и вече предоставената такава за месеците от началото на годината до м. март на база разчетените по бюджета на ВРБ средства.

4. Лимитът през м. декември се предоставя, както следва:

- в началото на месеца - $\frac{1}{2}$ от определения месечен лимит и 100% средства за стипендии;
- до средата на месеца – лимит, изчислен като остатък от утвърдената годишна субсидия по бюджетите на ВРБ с приспадат трансфер за поети данъци върху доходите на физическите лица и за поети осигурителни вноски на база на отчета за касово изпълнение на бюджета към 30.11.2024 г. и подадени от ВРБ прогнозни данни за месец декември 2024 г.

5. Собствените приходи на ВРБ и средствата, получени по европейски и международни програми, транзитирани по сметката на МОН, се предоставят като лимит над средствата по т. 1 въз основа на представена разшифровка за източника на средствата, която е утвърдена от директора/началника на институцията. Лимитът от собствени средства и получени трансфери от други разпоредители с бюджет се завишава ежеседмично до размера на постъпилите средства по сметката на МОН. ВРБ подават ежедневно разшифровка в електронен вид в

информационната система за администриране финансовите процеси в системата на предучилищното и училищното образование.

Регионалните управления на образованието следят за неуточнените суми в ИСАФПСПУО и ежемесечно уведомяват онези ВРБ към министъра на образованието и науката от региона си, които не са подали разшифровка, да предприемат действия по уточняване на източника на средствата на получените трансфери в информационната система за администриране финансовите процеси в системата на предучилищното и училищното образование.

6. При възникнала необходимост от повече средства за изплащане на разходи за определен месец и невъзможност за разсрочването им директорът на училището/центъра може да направи предложение до МОН – дирекция „Финанси“, за изпреварващо финансиране.

Предложението за изпреварващо финансиране следва да е мотивирано и да съдържа информация за размера на изпреварващото финансиране и за месеца, през който да се предостави, както и за размера за удържане по месеци от полагащия се лимит на разпоредителя с бюджет.

7. Не се допуска извършването на разходи и поемането на задължения, както и кандидатстване по програми и проекти, изискващи съфинансиране, от училищата/центровете/РЦПППО/НДД/ДЛЦ, за които не е осигурено финансиране по бюджета на съответния ВРБ.

8. Утвърдените разходи по бюджета на училището/центъра/РЦПППО/НДД/ДЛЦ с определено предназначение, както и целево одобрените разходи се изразходват по предназначение за конкретния вид разход и/или дейност.

9. Разпоредителите с бюджет не могат да извършват разходи и да поемат задължения за разходи за текущата година, надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи и задължения за разходи по бюджетите им.

Обръщам Ви внимание, че директорите на училищата/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ следва да създадат необходимата организация за поддържане на добро финансово състояние и законосъобразно, ефективно и ефикасно използване на бюджетния ресурс, като не допускат просрочени задължения и вземания.

За целта следва да се създаде организация за текущо анализиране изпълнението на бюджета с оглед своевременно идентифициране на рисковете и причините за възникване на просрочени задължения и вземания и да се предприемат мерки за преодоляване на възникналите проблеми.

В случай на наложено дисциплинарно наказание на директора на институцията по чл. 295, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование в едномесечен срок същият разработва и представя за утвърждаване от МОН програма за оптимизация на разходите и преодоляване на недостига на средства.

При изпълнението на програма за оптимизация на разходите и преодоляване на недостига се допускат промени в разпределението на преподавателската работа (чл. 11, т. 5 от Наредба № 4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда).

Липсата на просрочени финансови задължения по параграфи от ЕБК за 2024 г. се декларира от директора на училището/ЦСОП/РЦПППО/НДД/ДЛЦ.

III. Мерки, свързани с публичност и прозрачност при разходване на бюджетните средства.

1. В изпълнение на чл. 290, ал. 3 на Закона за предучилищното и училищното образование ВРБ, изпълняващи делегиран бюджет, публикуват на интернет страницата си утвърдения им бюджет и отчета за изпълнението му. При липса на собствена интернет страница разпоредителят с бюджет подава информацията за публикуване на страницата на МОН.

2. Във връзка с прилагането на чл. 291 от Закона за предучилищното и училищното образование директорите на институциите, прилагащи делегиран бюджет, предоставят тримесечно на общественния съвет и на общото събрание на работниците и служителите и на настоятелството информация за изпълнението на делегирания бюджет за съответния период.

3. Представянето на информацията се организира от директора до един месец след изтичането на всяко тримесечие. За целта директорите писмено поканват членовете на общественния съвет и по подходящ начин уведомяват работниците и служителите за времето и мястото на провеждане на общото събрание.

4. Не по-късно от 3 работни дни преди провеждането на общото събрание директорите подготвят и поставят на общодостъпно място в писмен вид конкретна и ясна информация за изпълнението на делегирания бюджет. Препоръчително е приходите и разходите по бюджета на училището да се представят по видове. Също така информацията следва да съдържа данни и за поетите ангажименти за разходи, за задълженията за разходи, както и за извършените промени по бюджета на училището/центъра. В същия срок информацията се изпраща и на общественния съвет. Предоставената писмена информация става неразделна част от протокола от проведеното общо събрание.

5. Като добра практика препоръчваме на насроченото общо събрание да се канят и представители на РУО.

Контролът по изпълнението на чл. 291 от Закона за предучилищното и училищното образование се осъществява от началниците на РУО. При получени сигнали за нередности същите изискват протоколите от проведените общи събрания. След края на всяко тримесечие началниците на РУО представят информация в Министерството на образованието и науката за прилагането на визираната разпоредба.

Моля да сведете настоящото до ръководителите на ВРБ към министъра на образованието и науката, прилагащи делегиран бюджет.

8.3.2024 г.

X

Албена Михайлова
Главен секретар на МОН
Signed by: Albena Ivanova Mihaylova

